

Latweeschu Awiſes.

Nr. 45.

Zettortdeenu 5. November.

1853.

Druſches pee S. H. Hoffmann un A. Johannſohn.

M e h s

no Deewa ſcheklaſtibas

Rifolai tas virmais,

Keiſers un Palwaldineeks wiſſas ſtreedu ſemmes,

Pohlu Kehninsch,

u. t. j. pr., u. t. j. pr., u. t. j. pr.,

dohdam te ſinnah:

Jau Muhs wiſſaugſtaſtu grahwatu no 14tas Juhni deenas i. g. Mehs wiſſeem ſareem miſleem un paſlaufigeem pawalſteekem eſſam iorahdiuſchi, lahdū wainu labbab Muhs no taht Turku-walſis waldiſchanas bij jaſraſſa, lai ta us preefchdeenahm wiſſas ne pahrkaſhp bet ſtipri paſarga wiſſu tohs ſwehtus liſtumus un taht rektē, lai Muhs ihſi-tizzigai baſnizai peenahkabs dabbuht.

Wehl flaht Mehs jums tobiſhi eſſam ſinnamu darrijuſchi, lai wiſſu Muhs puhlinſch welti bijis, gribbe-dam, taht Turku-walſis waldiſchanu no tam paſargaht, lai ta — itt lai Mehs no labba prahſa un la uſtizzigi draugi to gan eſſam paſlubbinajuschi — ne darra kas ne buhtu pehz taſnibas, bei lai ta uſtizzigi paſarga wiſſu, ko mehs ſowā ſtarpa eſſam ſaderrejuſchi un apnehuſchees weens obtram turreht. Tadeh! Mehs nu ſchö waſſar ne warrejuſchi zittadi darriht, lai ar ſawu karra-pehlu ee-eet tannis Turku ſemmes gabbalos, ko ſauzam par Dohnawad-walſtim. Ta darrijuſchi Mehs tomeht arveen wehl lihds ſchini zerrejam, lai taht Turku-walſis waldiſchanu dabbuhs atſih, lai ta no taſnibas zelleem irr nomaldijufees un gattawa buhſchoht, wiſſu to isdarriht, ko Mehs pehz taſnibas no wiſſas eſſam prafſijuſchi.

Deewam ſchegl Mehs welti us to eſſam gaibijuſchi.

Par welti arri Eiropijas leelee waldeeki, Keiſeri un Kehnini, ar to irr puhejuſchees, taht Turku-walſis waldiſchanas apzeetinatu un ſtuhrgalwigu prahſu ſalauf, to us labbu uſrunnadam. Jebschu Eiropijas waldeeki ta gan irr puhejuſchees to meern paſargaht, jebschu Mehs gan ar lehnprahſibū eſſam pozeetuſchees, tad tomeht tee Turki Muhs grahmatu allaiduſchi, ar turru tee Muhs us karru ažina, un wehl flaht pa wiſſu paſauli lahdū grahmatu irr alaideuſchi, kas dauds nepeateſas leezibas isdohd un niſnu ſlawu darra Kreevu ſemmei. Wehl flaht Turku Keiſers pee ſaueem karra-wiſſem irr peenehmis wiſſadus dumpineelus un behglus no wiſſadahm ſemmehm, un beidoſhi wiſſch arri jaw karre irr eejahzis, pee Dohnawas uppes muhs uſkriftams wiſſu.

Ta tad nu Kreevu ſemme us karre irr ažinata tappuſe, un ſalauf, lai ne buht zittabi ne marr darriht, lai — us ſirðſſeheſliq Deewu ſtipri paſaudamees — ſawus ſpehzigus karra-erohtſchus ſatvehrt, un ar teem taht Turku-walſis waldiſchanu ſalauf un peeppeſt, lai ta isdarrä wiſſu, ko lai pehz Muhs noruniaſchanahm irr op-ſohlijufees dorriht un lai gohdam attihdin wiſſu to, ko Mehs pehz taſnibas un lai ne buht pahri ne darridam, no taht eſſam gribbejuſchi un lai Muhs bij jaſraſſa, no ſirð ſuhpedamees par Muhs ihſi-tizzigu baſnizu un to Austruma-ſemme gribbedam apſargaht, jo pee ſchih ſizzibas arri Muhs Kreevu taua turrahſ.

Mehs ſirð eſſam pahrlezinati, lai Muhs uſtizzigee pawalſteeki lihds ar Muhs karſtas luhgſchanas fa-rias ſirðis un rohkas us to wiſſaugſtaſtu kungu un Deewu debbeſis paſels, luhgdam, lai tas ar ſanu wiſſepehzigu labbu rohku Muhs karra-erohtſchus ſwehtu, ko Mehs tikkai tadeh! eſſam pannehmuschi, gribbedam to ſiechtu un taſnu leen apſargaht, ko arri Muhs deewabihzigi tehwu tehwu allaſchin no wiſſas ſirð ſargajuſchi.

Us tevi, KUNGS, Mehs paſaujamees, ne leez Muhs taund tapt muhsiggi.

Tä tota irr saratschis tappis Keisera pölli Jarchoje. Selo tanni 20ta Oktober mehnitscha deenä weentuhkioschä astonschts peektadesmitä un kreshä gaddä pehz Kristus pedsimshanas un tanni ohtradesmild un astotä gaddä Muhsu waldischana.

Us scho wissaugstaku grahmatu pats Kungs un Keisers ar Satu augstu rohku irr uerakstijis:

Nikolai.

No Dohnawas uppes.

10ta Oktober deenä 10 Kreemu karra-laiwahm bij ja-eet pa Dohnawas uppi us augschu. Garr Turku pilsehtu Isaktsch u meerigi eedamas Turki sahbuschi us tahm laiwahm schaut ar leeleem gabbaleem, jebschu wehl bij meera-laiki. Noschahwuschti kahdu kapteinu un si sal-datus. Kreeweem gribbedameem isglahtees, tapat bij ja-atbild, un tad nu Turkus ta sashah-wuschti, ka teem bij ja-paleek flussu. Laiwas aisbraukuschas gohdam ka gribbejuschas. Schehligs Keisers 12 gohda krustus saweem drobscheem karra-wihreem dahwinajis.

15ta Oktober deenä, jebschu karra-wiehl ne bij sahzees, kahds Turku karra-pulks pee. Ka la fat pilsehta eedrohshimajees pahr Dohnawas uppi nahkt; bet ta ka muhsu Kreemu karra-spehks teem prettim gahjis, schee dewuschees atkal atakkal. Wehl zerre, ka mihlo meern warreschoht pasargah. (Mig. Aw.)

Bajahen Pehteram.

Paliksum pee pateesibas, jo muhsu Pestitaja sakka: Kas mello, tas irr no wella. Paliksum pee pasemmibas, jo ta sapsachanu luhdsahs, kur ta, kas tai par augstu irr, ne saproht, bet lepniba no teem augleem, kas tai par augsteem irr, sakka ka juhri, nederrigi, slkti. Paliksum pee tabs luhgschanas: Kungs, mahzi muhs few paschus atsikt, ka few paschus ne peewislamees.

Juhs runnajeet no sawa „wahja prahtra“ bet woi teesham sewi par tahdu turreet, kam wahjisch prahtra? Woi tä pateesibä juhs runnajeet, ka ne saprohteet, ko raktisjis; bet ta pa-

teesiba irr schi: laikam weens no teem weeseem esheet, kas us pußbrohlastu luhdsami, un pat to sashaituschees. No kristiga zilweka to ne dohmaht ne esmu dohmajis, ka pat to warroht dusmotees! Tak ta usslubbinaschana eeksch wisseem teem wahrdeem staidri ween schi irr: ne darrait zeenigam Latv. Awih, apgahdatajam tik daudz raises ar smahdeschanu un padohma dohshqnu bes galla, bet labbat rafsteet derrigas leetas. — Kad juhsu sohbeem tas nu irr „reksis“ bijts, tad ta manna waina naw; bet probwejeet pehz pateesibas kohst, un juhs atrab-diseet, ka buhs peens ween. Tomehr tabs „sahpes“, kas jums bijuschas, tä ka bija „brekki“, gohdajeet ka derrigu mahzibu. — Tabs lihdinbas, ko tee diwi wezzischti pat rüdseem un winnu eenaidneckeem runnajuishi, un pat zilwelua, zif tam eenaidneeku, no ka rafsteet, ka tabs jums wissai nesaprohtamas, — pahrbaudaites ween pehz Deewa wahrdeem, — gan saptattsheet drüh, ka lepniba un firds wiltiba u. t. p. irr ta salna, ka nepateesiba un seelischana u. t. p. irr tas flapjums, ka netiziba un pahrgndriba un ne-atslischana few pascha u. t. p. irr tas tahrps, kas firds druhwu samaita, aplauja, pestischana jaunde un zilweku, kad ne atgreeschabs pee pasemmibas, wissai reebigu darra. Dsilla mihi-kla irr, kas ween reis peedsimmis 2 reis mirst, bet kas 2 reis peedsimmis, 1 reis mirst; un tas awohls, kur ta smelta, irr tee muhsu Pestitaja jo dsilli wahedi: Jaha. 3, 3. „pateesi, pateesi es few sakku: ja kas ne irr peedsimmis no augshenes, no ja un a, tad tas to debbess-walstibu ne warr redseht.“ — Mihlais Bajahen Pehteris! ne darrisim ar jawu padohmu zeen. Latv. Aw. apgahd. raises wairs ne kahdas. Gan dsilli jums japecuhds, ka muhsu mihlus Awises „reifuekam lihdinajuschi“ kas

tahds multis wihrinch" irr. Pateesiba stahwu preit sums zellahs, un tai irr trihts sohbins!

Tadeht lai arri sargamees ka ne effam paschi tahdi reisneeki, kas ween few paschus redi un redseht gribb, jeb few paschus ween par tik gudreem turrachs, ka wissu finnvoht pahlabboht, bet lai pateesgi effam un pasemmig i darbos ka wahrdos, zeenidami arri tahs dahanas, ko Deewa schehligi zitteem pehz sawas baggatibas un gribbeschanas dewis, un, ko muhsu galwina ne saproht, tur padohmni meklesim vee teem, kas to saproht, un teescham atschachana paaugsim. Pasemmiba un pateesiba mums arri derrigi peepalihdsehs no firds luht: „mahzi muhs muhsu deenas ta flaitht, ka mehs gudru firdi dabbujam“ Dahw. ds. 90, 12. To lai tas Kungs schehligi svehti vee ta wiss gruhtaka darba: fewi paschus pehz pateesibas atschist un ne peewiltees. Un kad galla fazzijis: „uhdens teff u. t. p. tad tas apföhme ka tahm dabbiga hm leetahm naw atschachana eefsch few paschahm, ka tahdeht zilwefam ne buhs zeltees, runnaht, dohmaht, redseht, darriht, rafsiht u. t. p. bes atschachanas, bet sawu firdi un zellu wehrä likt eefsch tahs gaismas ta Kung a waiga, lai palehns tohp dusmoht un mohdrigs eefsch Deewa pateesibas, lai pasemmigs paleek tahda pasemmibä, zaar ko tas, garrä dshws un meesai nomirris, few anglus warr lassift us dshwibü.

C. S... I.

Sirnekli.

1.

Sirnekli labprahrt ne eereds; dands zilweki pat no ta bishstahs, un tomehr winsch tahds brihnischkigs kustonis, kas wissai künstigu darbu strahda. Breeksch-söhmes deht: sirneklim naw wiss pahrs azzu, bet tschetri pahri jeb astanas. Laßoht daschs labs gan dohmahs, tad teescham naw brihnuns, ka muschas un knauschus, kas winna tibla eekultahs, tik ahtri warr

eestattitees un nokert. Bet tas ne darra to; jo muschai irr, ka dabbasprahrti to it skaidri apleezina, dands sumtu azzu un tomehr ta ne eewehro sawus walgs un sawu eenaidneelu, kas deesgan leels buhdams sawa audumä sehsch. Ko no ta mahzamees? Wajaga ne ween azzu, bet arri prahta un tiklibas, kad laimigi gribbam dshwoht pasaule un no fleppeneem walgeem issargatees. — Zit lohti smalts tahds paweddeens, ko sirnekli ar leelu steigschanoths proht iswilkt no ween as seenas lihds ohtrai! Un tomehr dabbasprahrti atkal mahza, ka tħadam paweddeenain, ko ar azsim knappi tikkai spehjam nomanniht, sejchi tubkioschu fahru essoht faschlettertu kohpā. To winni ta isrehfina: Sirnekla meesas irr ne tikkai weens, bet sejchi zaurni, pa kurreem paweddeeni reise isnahk aħra. Bet katram no scheem zaurnimeem irr us feeta wihs gan tubkioschi tħakku zaurni, kas welti teescham ne buhs. Kad nu no wisseem zaurnimeem reise weens tahds paweddeens iswehryahs aħra, tad par to flaitlu sejchi tubkioschi naw ko fazzih, un tad gan weegli warr saprast, ka tahds paweddeens, jeb schu tik smalts, tomehr arri tik stiprs, ka sirnekli ar wissleelaku drohschibū us to warr plaisies un leelā weħja vee ta schuhpotees. Woi par sejchi kustona skunni naw ko apzerreht, kad to sawa kifla un ne-apulifkuschä darba usluhko, un woi ne nahk prahrt Deewa wisspehziba, kas winna masas un neezigas meesinäs flehpuse tahdus brihnus?

(Turplikam swairak.)

Sinna.

Sawem zeenijameem Latweeschu Awisesh laffitajeem pateikdamipar sawu miħligu nu lehniq gi prahru, ar kuree tee sejħi pirmi gadda muhsu Awises usneħħmuschi, mehs tē veemin-nam, ka nu jaw laiks buhtu mums atkal finnmu darriht: kahdi un zik to buhschoht, kas tahs Latw. Awises arri us nahk oħsu

1854 tu gaddu gribb turreht. No sirds luhdsam, ja tas warr buht lihds puss De- zember mehnesim, wiisswehlaki lihds seemas swetkeem pee mums sawus wahrdus peeteift; jo schinni gadda tas irr israhdiyes, ka tee, kas pehz jauna gadda deenas jeb wehl wehlaki pee teikuschees, tohs pirmus Nummerus wairs ne warrejuschi dabbuhi. Gan wehl tobribidi kah- dus pahrs simts wairat drukfeuschi ne ka jauna gadda deenā bij apstelleti; bet kad pehz wehl kahds tuhktobts lassitaju peeteizahs, tad scheem peetruehke.

Tahs Latv. Awises tapatt ka isgahjuschā gaddā, arri nahkoscā gaddā 1854 par weenu sudraba rubeli buhs dabbujamas un tapat ar pasti taps nostelletas. Bisheem zeen. Mahzitajeem un gohda wihereem no sirds pateitdam, ka tee schinni gaddā tik dauds ar to lassitaju samekleschanu un lappiu isdallischānu irr puhlejuschees, mehs pasemmigi luhdsam, lai tikpat firsnigi arri schinni gaddā gahda par mi- leem lassitajeem, sanemdami winni wahrdus un mafsu; arri usluhdsam zeen. Pastmeisteru- Rungus tapat darriht. Tad nu pee zeenigeem Mahzitajeem, Pastmeisteru-Rungeem un arri pee mums Jelgawā taggad tahs Awises us jan- nu gaddu warrehs apstelleht. To salassitu naudu luhdsam atsuhitiht pee.

Hoffmann un Johanusohn.
Latv. Am. drulterem Jelgawa.

Sluddinashanas.

Tai nakti 26. Oktober iseiijoht Valkaises Sihlu mahjās 2 sirgi no stattā issagti, spohschi behri, weens leelsaks ar masu laukumisu peerē un masu balstu blekkiti labbā plezzē, 8 gaddi wezs, ohts masaks, 10 gaddi wezs, bes nefah- dahm sūmehm. Tā rāhdahs ka Tschigganu darbs. Kas kahdas tausnas finnas vahr scheem sirgeem warretu doht, tohp luhts, ka tahs dohtu Valkaises muischā jeb Dohbeles Patwe- schu mahzitajam. 3

Tai nakti, no 21ma us 22tru Okt- ober 1853 irr Leelas Eseres nohmatajam Pekschu Zehkabam Junger no gammibahm trihs ūrgi nosagti, prohti:

1) weens melns sirgs 8—9 gaddus wezs, ar weenu pumpu appakisch wehdera pee labbas preeksch-kahjas.

2) weens melns ehrselis 2—3 gaddus wezs, kam labba auss sīmēta;

3) weens gaischi behrs sirgs 6 gaddus wezs, ar masahm krehpehm.

Kas schohs sirgus pee Leelas Eseres paga- sta teefas nodohd, woi skaidru sunnu par win- neem warr doht fur winni dabbujami, dabbuhs 10 sudraba rubbulus pateizibas naudas.

Leela Eserē, tai 23. Oktober 1853.

lls pawehleschanu.

Nf. Witte,

teefas strihwexis.

Augsteem un semmeem, Rungeem un sem- neekeem es darru sunnamu, ka es 1ma Novem- ber deenā jaunu Apteeiki esmu retaisijis Jelga- was Patweeschu basnizai teesham prettim. 3

Karl Glev.

Ta waldishana tahs Rīgas rahtei peeder- rigas Ikscheles muischas, 4 juhdes no Rīgas, Daugavas mallā, mekle mohderi, kas ar lab- bahm leezibahm warr apleezināht, ka lohpu kohpschanu kreetni proht. Kas scho weetu'gribb usnemt lai naht Ikscheles muischā farunnatees. — Turpatt arri kahdas semneeku mahjas us naudas-renti isdohdumas. 3

Tee kas tohs akminus preeksch Rīgas Jel- gawas un Jelgawas-Kalwas Schossejas gribb palihdseht gahdah, ir schinni gaddā tohp usai- zinati akminus likt islausi un to klahaku sunnu labbad pee Schossejas-waldishanas pee- teiktees. 1

Brihwo drūfleht.

No juhmallas-gubernements augstas waldishanas pusses: Oberlehrer G. Blaize, Jenior.

No. 320.

Latweefch u Awischu

Nr. 45.

peelikku m s.

1853.

Par Bihbeles-beedribas eesahkuma.

29tā un 31mā Awischu peelikuma Muminera stahsta no Bihbeles-beedribas eesahkuma Enlantes jemnē. Gribbu schai iostahstischana fahdu wahr-dinu peelsit, sai lautini ne ween mahzahs, zit leelas leetas Deelos no masa eesahkuma spehj istwest, bet arridsan lai muhsu behrni no scha stahsta mahzahs wairak us Deelva wahrda mahzishanahs un Bihbeles lassifchanas dsihtees.

Enlantes jemnē irr leels aprinkis, ko Wehls sauß, tur laudis savadu Enlenderu wallodu runna. Tur preefsch wairak ne kā 50 gaddeem weenā draudse ar wahrdu Bahla, mahzitais dsihwoja, Karl wahrda. Tas fahdā deenā satvu draudsi ap-raudsidams pa zellu gahje. Mahzitais winna laipni apglaujīs waiza: woi basnijā bijis sveht-deenā? un dsirdejis, ka bijis: woi warroht tam isteikt par kurreem Deelva wahrdeem effoht spred-di teizis? Behrns papreefsch apkamohits kluszu zeete, pehz raudadams atbildeja: »laiks scho neddel par daudis nikns bija, ka ne warreju aiseet Ewangeliumu loßiht, un Bihbeles wahrdu mahzitees. Mahzitais scho atbildi ne warreja sapraſt un dſil-lak to behrni istwaizajis dabbu finnaht, ka tas pui-sens ſipri Deelva wahrdu eemihlejīs, bet ka tam nedis mahzahs nedis kaiminōs Bihbeles effoht, kas Walliseru jeb Wehls-Gauschu wallodā tulkota, ta-pehz, winsch effoht ikneddelās gahjīs 3 juhdīs us kahdahim kaiminu draudses mahjahim, kur Bihbeli tai wallodā drücktu iſklaufinajis, tur tad effoht to svehtu grahnatu loßijs un svehtdeenas Ewangeliumu mahzitees, bet nu nejauka laika dehl ne warrejīs tur aiskluht.

Schi iostahstischana kehre mahzitajam pee firds. Nu jo firdigi apnehmahs sameem draudses behr-neem Bihbeles gahdaht, bet lahs bija par daudis

dahrgas, un arridsan leelakā pulka ne dabbujamas un lautineem bija wahja cohka. Gan schurp un turp valigu luhdse pee schihs pasaules baggateem bet ilgu laiku par welti. Beidsoht zerreja valigu atract leelā Enlantes wirspilsatā, Londonē. Ta-pehz 1802trā gaddā tur aissbrauze. Londonē ditvi gaddi preefsch tam 14 deeivabihjigi wihi bija sabee-drojusches, mahs lassifchanas grahmatinas teem nabbageem laudim par firds zillaschanu un tizzibas wairofchanu apgahdaht. Pee scheem beedreem mahzitais Karl peegahje, tad tee tahdā dcenā sa-pulzinati bija par sawas beedribas waijadisbahm sarunnatees. Starp scheem arridsan bija tas mahzitais Huges, kas schahs beedribas rakstischanas un aprehfmachanas apgahdaja. Scho beedru preefschā nu mahzitais Karl iſtahstija, ko sodsib-wojis, suhdseja sawas behdas un luhdse apdohmaht woi ne warroht Bihbeles, Wehls jeb Walliseru wallodā tulkota, zaur sabeedrofchanu jeb Bihbeles-beedribu apgahdaht saweem mihleem draudses behr-neem par labbu. Tad mahzitais Huges svehta preeka pilns iſsauze: »kad Bihbeles-beedribu buhs zelt preefsch Wehls laudim, kau tad arti ne preefsch wiffas Enlantes, preefsch wiffas pasaules?!. Tas notikke 7tā Dezemberi 1802trā gaddā. Bet wehl pussohrits gads vahrgahje, kamehr schi Bihbeles-beedribu warreja sawu svehtu darbu sahlt, ka Deelos tik brihnischfigi un baggatigi svehtijis.

Waizaju 1) woi muhsu draudses rohnahs tah-di behrni, kau ne buhtu gruht 3 juhdīs eet, Bihbeli lassift? Valdeis Deelvam teem arti ne wai-jaga tik tahli eet, jo Bihbeles-beedribas teem to dahrgu wahrdu itt turvu flah, us paschu istabas galda nolikkuscas, bet woi muhsu behrni fahro to lassift un mahzitees par eestiprimaschanu eeksh tiz-zibas un paklausifchanas. Muhsu behrni labbat eet rippoht, un ta jo pr.

Waizaju 2) woi muhsu draudses daudis tahdi wezzaki, kas zella-tahlamu ne rehkinadami, saweem

Behrneem waltu dohtu eet dwehseles sivehtibu metleht? Al! mahju behrni gan dauds launuma un lammaschanaas.^{*)} un lahdeschanaas-wahrdus no sa-
weem wezzacein mahzahs, bet basniza un skohlaas
mas behrnus reds Deetva wahrdus mahzotees.

— 5 —

**Tee landis, kas tumfibā staiga, reds
weenu leelu gaischumu: Tee, kas tai
semme dñihwo, fur nahwes chua irr,
pahr teem spihd weens spohschums.**

Gaijas 9, 2.

Rajateas fallā dñihwoja paganu winsneeks,
Me wahrdā. Me bij breestmigs karravihrs.
Leelu pulku enaidneku winsch karrā bij nokawis,
wehl leelaku pulku sawam karra-deeweklam, Oro
wahrdā, uppurejēs.

Kahdureis winsch atrohnahs paschā breesmiga
tauschanaā, kad peepeschi enaidneeks kahds winnam
ar zitwi garr azzim zehrt, tā ta winsch semme gah-
schahs itt kā okmins. Gan draugi wiannu glahbe
un kohpe, bet ilgu laiku winsch kahwahs ac nahwi
un loi gan pehdigi wessels valifke, tad tomehr azzu
gaismina bij pagallam. Kad Me zittkahrt sawu
balsi pazechle, tad wissi tribzeja un drebbeja un kam
winsch ar azzim mette, tas skreeschu atskrehje, —
bet nu winsch preezajahs, ja kahds behrns pahr
nabbagu aktu apschehlodamees winnu waddija.
Tomehr reds bij zeeta un nikna un winsch gan lab-
prahrt pa wezzam buhtu kahwees un plohsijees, ja
tit ween buhtu jaudajis. Bet ja winsch kahdureis
fahze trakkoht, tcd paschēm behrneem valifke par
apsmekku.

Kad winsch kahdus gaddus tā bij dñihwojis itt
kā tuknesi, tad sunnu dabbuja, ka balts vihrs ar
kuggi effoht nahjis un jaunu Deetvu fluddinajoh.
Schis balts vihrs bija tas pats missionars jeb pa-
ganu mahzitaijs Williams, ko pehzlaikā Gr-
romangaas fallas eedishwotaji nokahwe.

*) Notile tā: Kristehos gahje apraudslii sawu kristdehu,
tas ne fenn ohtā gaddā eestahjeh. Atradde to tehwa tehpi.
Baiza no tehwa: val jan fahrt runnahyt. Saht gan pa wahrdam,
tehws atbuld itt preezigi, jan fatta: „teht, mauta.“ — 5 —

Kad Williams kahdureis paganeem Gvange-
lium fluddinaja, tad gaesch vihrs winnam azzis
duhras, ko behrns waddija. Schis vihrs bij
Me. Laikam mahzitaja wahrdi winnam pee sirds
gahje, jo no ta laika winsch ikreis attwilkahs, kad
Williams Deetva wahrdus fluddinaja. Ar azzim
winsch ne warreja redscht, tapehz laikam jo labbaki
ar ausim preeka-vehsti fanehme. Krujia wahrdas
tauseja winna sirds lednu un itt kā winsch zittkahrt
pehz azzinim bij kahrojā, tā nu kahroja pehz dñilat-
fas sunnas no krusṭā ūsta Pestitajā. Mahzitaju
truhkums winnam ne bij, jo ne ween Williams
winnam isskaidroja Deetva schehlastibas yadohmu,
bet arri dasch wezs karra beedris, kas zittkahrt
lihds ar winnu enaidneku azzini bij islehijs, bet
nu, pee Jesu atgreeses, no zittahm azzinim wairs
ne gribbeja sinnah, tā no Deetva jehra azzinim.
Tapatt arri dasch behrns winnam stahstija un tul-
koja, ko skohla lassijis un mahzijees.

Tā wezzais stihvois Me palikte mihijsis, winna
nikniba jude, winsch mahzijahs Deetvu un ziltve-
kus mihijsi. Me nosirmoja ar meeru un lai gan
ar meesas azzim fauliti ne redseja, tad tomehr zit-
ta jo jauka un jo spohscha faulite winna siedi bij
uslehusi. Alis buhdams, winsch redsigs bij pa-
lizzis.

1830nā gaddā Williams aissqahje us zittu sal-
lu un kad winsch pehz kahdeem inehnescheem pahr-
nahje un Rajateas fallā pirnu reis atkal Deetva
wahrdus turreja, tad wezzais Me ne bij basniza
wahjibas dehl. Tanni paschā sivehtdeenas walka-
rā Williams aistezeja pee winna. Me gauschi
preezajahs, mihi mahzitaja balsi dñirdeams.
Williams prassija, ko winnam klahjotees un wo
winnu orri pareisi effoht apkohpuschi. — Wezzais
atbildeja, ka gan daudsreis baddu effoht zeetis.
Un kad Williams brihnidaamees prassija, tā tas
warroht buht, jo winnam jau dahrsā papilnam
effoht salda kartuppela, — tad Me atbildeja, ka
nahburgi wissus dahrsā auglus effoht sagguschi, ta-
mehr Deetvs winna ar wahjibu peemeklejis.
Un kad Williams prassija, kapehz winsch ne effoht
suhdsejis, tad Me atbildeja, ka tapehz ne effoht suh-
dsejis, ka lai pagani ne fakkoht, kas ta par weenu
kahdu tizzibū effoht, kas ne kahdu netaisnibu ne

mahjohjt panest. Winsch labbaki gribboht baddu zeest, ne kā paganeem apgherzibū doht.

Saktait tak, lassitaji mihli, zeek tad rassees muhsu starpā, kas labbaki baddu zeest, ne kā apgherzibū dohd?

Bet nur es jumis arri stahstijshu, no kahda awo-ta wihrs tahdu tizzibas spekku smehlis. Kahdureif Williams winnu prassija, us kā winsch sawu tizibū dibbimojohjt um falknojohjt?

Me winnam atbildeja, scho sapni stahstidams. Winsch stahwu kalnu effoht redsejis ar breefmeigem besdibbeneem. Pa scho kalnu winsch effoht rahpis un jau labbu gabbalu us preefchū tizzis, kad peepeschi kahjas winnam effoht slihdejuschas un winsch no ta kalna effoht krittis atpakkal. Noskummis un peekussis winsch nu effoht apfchdees un gauschi raudajis. Bet peepeschi weena assins lah-site effoht ispillejusi. Un tik kā schi lah-site kalnu apflazzinajusi, tad kalns nosuddis.

Williams, skaidri ne sunnadamis, woi Me scho sapni pareisi effoht apfekris, prassija, ko schis sapis nosithmejohjt?

Me bes kaweschanas atbildeja: tas kalns irrmans greku pulks: ta assins-lahsite irr mihla. Pestitaja assinis. Itt kā assins lahsite kalnu is-kaufe, tāpatt Jēsus assinis mannus grekhus is-kaufe.

Kad Me sawas gaitas beidje, kad prahthini un dohmas kā swenze isdsisse, tad Bahwila gawile-schanas dseefmu dseedaaja: «Nahwe, kur irr tas dsellons?» (1 Kor. 15, 35).

Luhk, lassitajs mihlais, zeek jauki ta sehkla dihgst paganu sirdis! Woi ne sahksi rohku veelikt pee arklu? Woi sihksula prahth ne luhgschanas ne artawinus paganeem ne wehlesi?

Heerwagen.

Kā wahnas Deewa rakstus sapro-tamus darra.

Kahds semneeks pee satva mahzitaja peegahjis, ar to par Deewa wahrdeem farunnojahs, un bei-dsoht us winnu fazija: «Kā tas jelle daschureis eet ar to Deewa rakstu saprashanu, to es taggad

pee seo pascha esmu redsejis. Es to Ewangelium no ta sehjeja un teem daschadeem semmes gabbaleem gan daudreis biju dsirdejis, bet nesaprtatis; preefch kahdahm neddelahm nu juhs atkal par to spreddiki fazijat, bet es jau tuhliht to pirmu pantinu atkal ne isprantu, un ihpaschi tohs wahrduš: »tec putni appaksch debbes to apehde. Tē nu walkar riht man par to kā swihni no azzim nokritte, un prahts un sirds tuhliht ar pilnigu saprashanu tā kā apgaismoti tappe. Jo mannim us sawu druvi archoht un sehjoht, wahras atskrejje un usknahbeja tohs graudus, ko es iskaisiju: gan winnas aisdīnnu, bet ariveen nahze atpakkal. Tē mannim us reis prahthā schahwahs: »kā tas gan Deewam sahp, kad winnu wahrdi tā tohp apehsti, kā manni grandi!« — Teesham, ak zilweks, tāvain Rungam un Deewam tas lohti sahp, kad tu winna scheinlastibū nizzini, un winna wahrduš, kas us tāvai sirdi tohp sehti, wehjam iskaisi un no grehkeem leek apehsti, bet wellam par to gan leels preeks irraid!

Apkannohts smehjejs.

Rahds kungs, kas ar pastes ratteem brauze, ar saweem zitteem zelta beedreem farunnadamees parahdiya, kā Deewam un winna scheinlastibū wahrduš parwissam prettineeks bij, un tapehz, zik warredams, tohs Deewa rakstus par apfmeeklu gribbeja darriht. Kad tahs pratveeschū papreefch-fluddinaschanas peeminnu, kurrahn laudis tik aplam tizz, fazija winsch smeedamees, »tad gan katram gudram zilwekam lehti noprohtams, kā tahs pateesi tikkai tad farakstilas, kad tahs fluddinatas leetas jau senn bij notifikschas, un tadehk nekahdas papreefch-fluddinaschanas neivaid, kā mulkeem gribb eeteikt. Weens mahzitajs, kas arri tur-patt rattos sehjeja, bet lihds to laiku bij kluusu zettis, nu arri cesahze ruunaht uu fazija: «Rungs! juhs mannim gan atwehlefeet juhsu patlabban runnateem wahrdeem prettim tikkai wēnu brihnisch-figu papreefch-fluddinaschanu peeminneht, kas 2 Pehtera grahmatā 3, 3 stahw un tā skann: «Pehdigās deenās smehjeji nahks pehz sawahm

paschahm eekahrofchanahm staigadami.
Lai nu tee zitti gohdigi kungi scheitan spreesch, wui
schee wahrdi nain schadeen, ilgi pehz tam, kad
tee tappe papreesch sluddinoti, mums dsiedoht pee-
pilditi tappusch. Smehjeja kundsinam mutte no
kauna ta ka aishbahsta bij un ne wahrdi waics ne
fazzija.

Zif labbi jelle irraid, kad ziltweks no svechteem
raksteem mahzijees, ta ikkatram ja-atbild! Gudrais
Salamans jau fakka: »Weens wahrdi ihstend lai-
ka runnachts, irr ta felta ahboli sudraba lausd.«
Saff. wahrd. 25, 11.

H. I. . r.

Durbeneeku Luttera-deenas dseesma.

L.

Dahwana no Deewa dohta,
Kas to firdi gaismo mums:
Muhsu laime, muhsu rohta,
Schlikstais Ewangeliung!

2.

Svechtus preekus tu mums neßi;
Sirdis behdäss meerini;
Dschibib's avots tu mums eßi;
Debbefis mums atveeri.

3.

Augstaka pahr wißahm mantahm,
Dauds pahr dshibib' dahrgaka!
Pat zaun breehnahm wiß negantahm,
Tu mums ne afraumama.

H. C. R.

Tas augfchamzehlees Pestitais.

(Met. Kä spohschi spihd mans Jesulinsch.)

Jahna Ewang. 20, 11—16.

I.

Alleluja! — Alleluja!
Mans Jesus paleek Amen, Ja,
Wiaßch irraid augfchamzehlees,
Irr Deewa-darbu padarrijs,
Irr kappa klinkus falaufij's,
Tas almins irr notwehlees;

Trauzet,
Sauzeet
Slativedani
Lihgmodami
„Selon“, nahwe,
Jesus Kristus tew israhine!“

2.

Maria raud, Maria waid:
„Kur irr mans Kungs, ta firds man gaid,
„Ter irr to ainessufchi!
„Woi tu to eßi panehmis?
„Man prahli satruhkuschi!
„Ak, man
„Ter gan
„Sahpes firdi,
„Mihlais, dsirdi,
„Rahb to weeti,
„Mihli es to swaiddi etu.“

3.

Maria! — svechta balsi atzaam,
Ta balsi kà Deewa pullstens svann,
„Maria, fo tu gauda?!” —
„Rabuni! — debbes-gaisma spihd,
„Rabuni! — ta us zetteem frikt,
Un firds no preeka rauda!

Rahdees,
Stahdees,
Kungs, mans spohschums,
Preeks un drohschums
Man arr' firdi,
Un to fird ar dshibib' dsirdi.

J. Grot.

Brikti drukkeht.

No juhrallas-gubernements angstas waldischanas pusses: Oberlehrer S. Blaese, Zensor.

No. 321.